

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA—THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 51. СКРЕНТОН, ПА., ВІВТОРОК, 6 ТРАВНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

СКРЕНТОН, ПА., ТУЕСDAY, MAY 6, 1941. XXXI YEAR. No. 51.

ГІТЛЕР НАТЯКНУВ ПЕРШИЙ РАЗ У НАЙНОВІШІЙ ПРОМОВІ, ЩО ВІЙНА НЕ СКІНЧИТЬСЯ ЦЬОГО РОКУ

БОЇ В ІРАКУ ПРОДОВЖАЮТЬСЯ, НАФТОВІ ПРО-
ВОДИ ДО ПАЛЕСТИНИ ПЕРЕРВАНІ

ПОГОЛОСКИ ПРО НЕДАЛЕКИЙ НОВИЙ ДОГОВІР
ТІСНІШОЇ СПІВПРАЦІ РОСІЇ З НІМЕЧЧИНОЮ

У минулу неділю Гітлер скликав на кілька годин свій "парламент" і вголосив до нього промову. Він запевнив німців, що німецька продукція зброї не дасть себе перевищити ворожій продукції та що Німеччина дасть собі раду з кожною спількою, яка могла б у будучині створитись проти неї. На думці він мав певне спільку Британії й Америки.

Одночасно Гітлер перший раз легко натякнув на те, що війна не буде закінчена в цьому році. Він говорив про воєнні плани в будучому, 1942-ому році. Ці натяки на довгу війну є основним відступленням від того, що Гітлер ще недавно обіцявав німцям. У своїх попередніх промовах він рішуче запевняв їх, що війна буде рішена в цьому році.

Гітлер не назвав у промові Сполучених Держав, але в однім відступі кинув в їх бік погрозу. Мовляв, коли сьогодні демократичні агітатори одної держави, яку німецький нарід ніколи не скривдив, грозять знищенням нацистичної Німеччини, то він заявляє їм, що Німеччина не дасть себе другий раз побити.

Воєнні події в Іраку

В арабському Іраку, в Азії, звідки Британія черпає головні запаси нафти, розгорілась на добре боротьба між прихильним для Гітлера місцевим диктатором і британською залогою. Збройний виступ Іраку проти Британії вважається загальнонімецьким планом, щоб відіізати їй доставу нафти.

За найновішими вістками, британська залогова, скріплена новими транспортом війська, заняла одиноку пристань Іраку. Басра, над Персичким заливом і відіізла з тої околиці іракські війська. Зате війська Іраку обсадили околиці, де є нафтові джерела. Копальні в частині залиті водою, також перерваний відплив нафти, що йде спеціально зробленими проводами з Іраку через Палестину до пристані Гаїфа. Вчорашні газети подавали не цілком potwierdжену вістку, що ці проводи перервані.

Німецькі плани в Азії прямують до того, щоб викликати загальне повстання арабів проти Британії. Ірак має бути початком. Поки що, не зважаючи на сильну пропаганду, нема ще жадних ознак, що цей план має вигляди на успіх.

Турецька преса, навпаки, запевняє, що Британія дасть собі раду в Іраку і здавить опір. Уряд, що організує цей опір, прийшов до влади місяць тому шляхом насильного перевороту.

Німці відступили під Тобруком

Під Тобруком, у Лівії, де німецько-італійські війська облягають замкнену в твердині британську залого, британці виперли ворожі війська з занятаї ними лінії укріплень.

Зрештою в північній Африці нема більших військових операцій внаслідок піскової заметілі.

В Етіопії британська акція ліквідування решток італійської армії поступає далі.

Заповідають новий договір між Гітлером і Сталіном

У справі совітсько-німецьких відносин появилась на днях нова поголоска, що теперішнє ніби то напруження між Берліном і Москвою скінчиться в червні тіснішим союзом Німеччини і совітської Росії.

На думку деяких політичних обсерваторів Гітлер виконує тепер на совітський уряд сильний натиск, щоб примусити його до уступок. Совітський уряд з свого боку хоче виторгувати як найбільше і тому старається показати незалежність своїх виступів. Однак на ділі переговори дійшли вже так далеко, що мабуть уже на другий місяць вони завершаться новим договором.

Є дві можливості: Росія може приступити до спілки з державами "осі", хоч це мало правдоподібно. Більш актуальна друга можливість, що Росія згодиться впустити німецьких інженерів та інших фахівців, що будуть їй "помагати" при організованні хліборобської продукції і при налагодженні достав до Німеччини.

Німецький ультимат у Віші
З Віші повідомляють про подібну ситуацію між Німеччиною і урядом Петена. Гітлер мав передати ультимативне жадання, щоб уряд Петена заявився остаточно, як він ставиться до співпраці з Німеччиною. У цій справі їздив минулого тижня до Парижа заступник Петена, адмірал Дарлан.

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ НАПАДИ НА ШВАЙЦАРІЮ

Німецька преса збільшила напади на Швайцарію й загрожує, що коли Швайцарія не перестане терпіти проти-німецького писання її преси, то "одного ранку німецькому терпцю настане кінець". Часопис "Берген Цайтунг" особливо нападає на швайцарського професора Карла Варта, називаючи його фанатичним ворогом Німеччини, і додає, що "коли таким людям і надалі дозволено буде пропагувати ненависть до Німеччини, то безпотрібно сперечатись з швайцарською пресою про нейтральність". В той же час італійська преса обвинувачує Швайцарію, що вона є огнищем англійської шпіонажі проти "осі".

ПОРЯДОК НАРАД ДЕСЯТОЇ ГОЛОВНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

скликаної до залі

SENECA HOTEL, ROCHESTER, N. Y.

НА 19-ГО ТРАВНЯ 1941, НА ГОДИНУ 9-ТУ РАНО

1. Відкриття Головної Конвенції
2. Звіт Верифікаційної Комісії
3. Вибір председателя Конвенції і його заступників, призначення секретарів
4. Вибір конвенційних комісій, а саме:
  - а. Вибірчої Комісії з 5 членів
  - б. Комісії Прохань і Жалоб з 5 членів
  - в. Пресової Комісії з 3 членів
5. Звіти членів Виконавчого Комітету, Редакційного Комітету, Головних Радних і Контрольної Комісії У. Р. Союзу
6. Звіт публичного діловода про стан каси й майна У. Р. Союзу
7. Дискусія над звітами
8. Звіт Статутної Комісії
9. Представлення делегатів, які зорганізували нових членів у делегатській кампанії
10. Вибір Виконавчого Комітету, Редакційного Комітету, членів Головної Ради і Контрольної Комісії
11. Звіт Комісії Прохань і Жалоб
12. Народи і внесення для добра У. Р. Союзу
13. Напрямок і видавництво Народної Волі і "Юкрейнієн Лайф"
14. Призначення поденної платні учасникам Головної Конвенції
15. Звіт Вибірчої Комісії
16. Місце наступної Конвенції
17. Закриття Десятої Головної Конвенції.

ПЕРЕД НОВИМ ДОГОВОРОМ ГІТЛЕРА З СССР

З Вашингтону повідомляють, що туди надійшли відомості про підготовку нового договору між СССР та Німеччиною, який має зв'язати їх ще тісніше. Коли німецький посол Шуленбург виїздив з Москви до Берліну, німецькі часописи вдавали, що він їде пояснити Гітлерови, чому СССР осудив Болгарію та Мадярщину й висловив симпатії Югославії. Справді ж Шуленбург віз уже Гітлерови проект тих умов, на яких Сталін годився тісніше порозумітись з Німеччиною. Тепер Шуленбург повернувся в Москву разом з совітським послом у Берліні, Деканозовим. Переказують, що німці тіснішої співпраці: 1. Вихід для СССР на Атлантийський Океан через Швецію й Норвегію. 2. Участь в контролі над Дарданелами разом з Німеччиною й Туреччиною. 3. Поміч Німеччини для відновлення совітського транспорту, з якою метою в СССР мало би поїхати 30,000 німецьких техніків. На совітських летунських заводах вже працюють німецькі інженери й техніки, користуючись для того найкращими американськими пристроями, закупленими тут совітським послом Уманським.

МЕДАЛЬ ЛИНДБЕРГА В МУЗЕЮ

Линдберг пояснив газетним репортерам, що медаль, наданий йому Гітлером, знаходиться в музею в Ст. Луїс, куди він віддав також інші свої пам'ятки.

НІМЦІ ЖАДАЮТЬ ВІД ФРАНЦІЇ ПРОПУСКУ ВІЙСЬКА

З Віші повідомляють, що німці знов уперто жадають дозволу на перевіз свого війська через неокуповану Францію в Іспанію для наступу на Гібралтар. В офіційних колах заперечують, що Франція на це не погодиться, бо маршал Петен твердо проти пропуску війська і передачі флоти та баз. Чутки про згоду задовольнити німецькі вимоги дехто називає "англійською пропагандою". Тимчасом інші чинники повідомляють, що міністер Дарлан був у Парижі на нараді з німецьким послом Абецом і згодився задовольнити німецькі вимоги. Офіційні кола признають, що переговори "про співробітництво" під німецьким диктатом дали поважні наслідки.

КОМУНІСТИЧНИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ НА ПОШТОВИХ МАРКАХ

В СССР видано нові поштові марки, присвячені 150-літтю завоювання російською царіцею німкенією Катериною Другою міста Ізмаїла над Дунаєм. Марки видано з метою ослабити завоюницькі здібності російської армії. На двох марках намальовано російських вояків під Ізмаїлом, а на двох генерала М. Суворова, що завоював Ізмаїл та вставився іншим завоюванням, як наприклад взяттям Варшави. Марки датовані "1780-1940". Мали вийти минулого ювілейного року, та через "кращу за американську" техніку запізнились.

ПРОТИ ВИСОКИХ ПОДАТКІВ НА РОБІТНИКІВ

Голова К. І. О., Филип Морей, ще раз виступив проти федерального плану безпосередніх і посередніх надвищайних податків. Він каже, що тими податками відберуть у робітників всі їх здобутки, осяянені через підвищу платні. Морей пропонує, щоб самотні з 1,000 доларами і одружені з 2,500 доларами приходу не платили податків, та щоб звільнити від оплати харчі й інші предмети щоденного вжитку. Він радить оподаткувати великі прибутки, предмет розкоші та нерозділені приходи компаній.

НЕ ПРИПІНЯЄ ПОМОЧІ ХІНІ

Американські кореспонденти, які побували в Чінкінг, повідомляють, що поміч СССР Хіні не зменшується. Що-місяця прибуває 650 тягарових авт., які привозять около 2,000 тон зброї, літаків та амуніції. СССР дав запевнення Чіян Кайшекові, що поміч не припиниться. Однак є побоювання, що хінські комуністи вестимуть свою політику і з Чіян Кайшеком не примиряться, а це вплине й на постачання зброї з СССР, яка піде в руки комуністів.

РОЗДРОБЛЕННЯ СЛОВЕНІ

З Риму повідомляють, що головну частину Словенії з столицею Люблянню наказом італійського уряду прилучено до Італії. Обіцяється автономія. Друга частина Словенії з Марбургом, яка має дещо німецького населення, відійде до Німеччини.

ПРИСПІШУЮТЬ ПРОДУКЦІЮ, ЯК ПІДГОТОВКУ ДО ВІЙНИ

Дві останні заяви президента Розевелта вказують, що американський уряд рахується з можливістю активної участі Сполучених Держав у війні і тому хоче як найшвидше приготувитись на той випадок. На це вказують також інші намічені заходи і розпорядки.

В листі до голови Ради Оборони, В. Кнудсена, президент зажадав, щоб американська промисловість приєднала працю до голови Ради Оборони, на 24-годинний безперервний день і семидневний тиждень. Фабрики повинні найняти робітників так, щоб ті могли змінитись три, а то й чотири рази на добу, щоб праця не переривалась. Головно це потрібне в індустріях, які виробляють фабричні машини і знаряддя.

Знову в промові при відкритті дому, де родився по-

кійний президент Вилсон, як національного пам'ятника, Розевелт заявив, що Америка під проводом Вилсона вже раз боролась за демократію і що вона й тепер та все є готова знову боротись. Ця промова була свого рода протипогою промові Гітлера, який в той самий час промовляв до свого райхстагу в Берліні.

Разом з тим з Вашингтону повідомляють, що там незабаром буде створена окрема управа цивільної оборони, яка займатиметься організуванням проти-пожарних і проти-парашутних відділів споміж цивільного населення. Також буде встановлений свого рода "штаб" економічної війни, який збере всі дані про господарство можливих противників Америки і буде давати вказівки та інформації військовому й морському штабам.

ДВА ПОГЛЯДИ НА МАЙБУТНІЙ ВИСЛІД ВІЙНИ

Чарлз Линдберг у своїй черговій промові доказував знову, що Англія не може виграти війни навіть при американській допомозі. Він ще раз радив, щоб американський уряд старався довести до мира шляхом переговорів, а всю свою енергію спрямував на озброєння Америки і на її оборону. Линдберг критикував уряд за його політику, яка на його думку мусить в скорому часі заплутати Америку у війну.

Вендел Вилкі оспарював попередні твердження Линдберга. Він каже, що американський уряд замало помагає Англії. Сполучені Держави вже давно повинні були завести систему конвоїв і посилати до

Великої Британії як найбільші кількості зброї, амуніції і літаків. Американська флота повинна поборювати на Атлантийському Океані німецькі субмарини, літаки і воєнні кораблі.

Вилкі твердив далі, що Америка дожене, а то й пережене Німеччину щодо воєнної продукції вже за три до шість місяців. Секретар флоти Накс казав, що це станеться вже в серпні цього року. Ріжні радіо-коментатори твердять, що коли Гітлер не виграє війни цього літа, тоді не виграє її ніколи. Найближча зима буде для нього дуже тяжка, а на весну 1942 Англія і Америка матимуть над ним рішучу перевагу на морі і в повітрі.

МАТСУОКА НЕ ПОЇДЕ ДО АМЕРИКИ

Японський міністер закордонних справ, Йосуке Матсуока, заявив газетним представникам, що він "ніколи не думав їхати до Америки", і що властиво Розевелт або Голл повинні приїхати до Японії, якщо вони хочуть мира. З заяви Матсуоки виходить, що Японія хоче, щоб Америка думала, що Японія виступить збройно, коли Сполучені Держави почали б війну з Німеччиною.

ПРОБУВАВ ДУРИТИ ПОЛІЦІЮ

Слідство показало, що сповідь Двайта Торне, арештованого в Кентокі, що він підкавав бомбу, від якої згинув син і дочка д-ра Ребгорна в Скрентоні, це видумка. Він дістав "матеріал" для свого признання зі статті в одному журналі з оповіданнями про злочини.

ПЕРЕМІНИ В СОВІТСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ КОМАНДІ

Наказом по червоній армії призначено генерала М. Попова командантом лєнінградської округи, генерала С. Трохименка середньо-азійської, генерала гейтенанта Т. Козлова за-кавказької, Н. Чифісова помічником команданта одеської, М. Кирпоноса київської і І. Апанасенка далеко-східної.

ДОМАГАЮТЬСЯ МОРСЬКИХ КОНВОЇВ

Председатель гарвардського університету, Джеймс Конент, висловив у радіо-промові думку, що Сполучені Держави повинні не тільки негайно почати конвойовання кораблів з зброєю для Англії, але не повинні вагатись почати з Німеччиною морську війну. Тим війною ввагалі буде скорочена, а окрім того Америка не буде потребувати боротись пізніше проти побідоносної Німеччини і її спільників.

Організація правого крила соціалістів в Нью Йорку вислала до президента Розевелта письмо, щоб він негайно приказав американській флоті охороняти транспорти зброї з Америки до Англії. Таке саме домагання поставив Американський Леґіон.

РУМУНСЬКИЙ КОРОЛЬ ІДЕ В АМЕРИКУ

З американського корабля "Екскембїон" повідомляють, що бувший румунський король Кароль з дружиною Магдоу Лупеску та міністром двору Угріану їдуть до Америки й висловлюють, що почувають себе надзвичайно щасливими, що вирвалися врешті з Португалії, де їм все загрозувала "залізніа гвардія". Через Бермуду король поїде в Південну Америку.

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

ПЕРЕДПЛАТА:
В Сполучених Державах з виїмком Скрентон, Па., на рік \$3.00
На пів року \$1.50
В Канаді, закордонно в Скрентон, Па., на рік \$5.00
На пів року \$3.00

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States (except Scranton, Pa.), per year \$3.00
Per 6 months \$1.50
In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year \$5.00
Per 6 months \$3.00

Single copy 3 cents

Телефон: 2-8897

Telephone: 2-8897

Адреса — Address
NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення реклами не відповідає

ДИКТАТОР ГОВОРІТЬ

В минулу неділю Адольф Гітлер відчув знову потребу виголосити промову і для тої цілі скликав "свій парламент" на засідання. Промова була менш більш таксамо довга, як попередні, та визначалась просто безпам'ятною лайкою проти Черчила. Зрештою поза повторюванням нарікань на версайський мир та похвал для німецьких панцирних армій, вона порушила ще тільки одну важну тему, а це справу мира.

Гітлер кілька разів впевнював, що Німеччина не хотіла ніякої війни на Балкані і що виступ Югославії і Греції був у цілості спровокований Англією. Німеччина, казав Гітлер, хотіла тільки мирної, добросусідської, господарської співпраці з тими країнами: вони продавали б Німеччині свої хліборобські продукти і сировину, а Німеччина постачала б їм свої промислові вироби. Ось тій співпраці перешкодив клятий Черчил і миролюбивим гітлерівцям прийшлося воювати.

Кільканадять мінут після чого заявою (з радіозв'язком, які переказали промову Гітлера, годі ще знати, в якому порядку він висловлював свої думки) німецький диктатор пояснив всі мирні заходи свого міністра закордонних справ, фон Ріббентропа. І тут він сказав, що "миролюбива" Німеччина, яка не хоче ніяких політичних змін у своїх сусідів, обіцявала Югославії навіть місто Салонікі з великою полоскою території, щоб югославяни тільки згодились "мирно торгувати" з німцями.

Забув видно Гітлер, що Салонікі належать до Греції, про яку сам говорив, що від неї нічого не хоче. Обіцяючи Югославії чужу територію, він виявив не охоту "добросусідської співпраці", а бажання безоглядно розпорятись чужими вільними народами і їх землями. Може бути, що його німецькі слухачі, у своїй безкритичності й незнанні, не помітили цієї противорічності. Та весь світ вже цілими роками бачить виявлене тут ще раз віроломство теперішнього володаря Німеччини, помічує його, хоч вже не дивується. За те там, де ще не успіла досягнути влада диктаторів, людство збробіться до остаточного змагання, щоб покласти кінець такому "добросусідству" і такій "мирній співпраці", яка вже принесла неволю й руйну сотням мільйонів людей і десяткам вільних народів.

"ПІВДЕННІ" І "ПІВНІЧНІ" ВУГІЛЬНІ ШАХТИ

Для багатьох читачів газет неясною була суперечка між юнією мягковугільних шахтарів і полудневими оперейторами. Звідки та ріжниця, в чому вона лежить, і де в тій суперечці правда? Прихильна оперейторам преса представляла цілий спір, як свого рода "примху" юнійної управи і обвинувачувала робітників у недостатчій патріотизму. Мовляв, через 40 центів ріжницю у платні робітників юнія стримує цілу оборонну індустрію.

В дійсності справа виглядає дещо інакше. Північний мягковугільний район, що обіймає Пенсильванію, Огайо та північну Вест Вирджинію, був давніше зорганізований. Щоб оминати вищу платню робітникам, власники тих самих північних компаній закуповували та розбудовували шахти в південних стейтах, особливо в південній Вест Вирджинії, Кентокі, Вирджинії і Тенесі, де юнії не було і де можна було дістати дешевших, у великій мірі чорних робітників. Тому що на вугіллі з південних шахт був більший заробіток, компанії помалу обмежували працю в північних шахтах, а кляли натиск на продукцію в південних. В Питсбурзі робітники тримали працю, а до Тенесі й Кентокі спроваджували негерських дешевих шахтарів аж з Алабами й Мисисипі.

З часом юнія успіла зорганізувати шахтарів і в південних мягковугільних компаніях. Це не була легка справа і без закону Вагнера ледви чи була б вдалась; та це "минула історія" і південні оперейтори, а властиво північні багаті, що є власниками шахт у південних стейтах, мусіли також засісти до переговорів з Юнайтед Майн Воркерс і підписати з нею оди, другий і третій контракт. У ньюму вони виторгували те, що в південних шахтах платять робітникам на 40 центів у день менше, як на півночі. В ті часи південні шахти ще не були розвинені як слід і та ріжниця не відбирає праці в робітників на півночі.

За останній рік-два компанії зуміли розбудувати полудневі шахти, так що вони продукують тепер більше вугля, як на півночі. Вони відкрили нові по-

ля, де доступ до вугля легчий і продукція дешевша. При нижчій заплаті робітникам вугіль виходив їм багатіше дешевше як на півночі і на ньюму були більші заробітки. В північних шахтах праця зменшувалась, а в полудневих, дешевших, збільшувалась.

Це було причиною, чому юнія зажадала зрівняння заплати. Коли робітники в південних копальнях будуть заробляти стільки, що і в північних, тоді компанії, які посередно чи безпосередно є власниками одних і других шахт, не будуть перекидати продукції з Пенсильванії, Огайо і північної Вест Вирджинії у Кентокі, Тенесі і далі на південь. По скільки існує запотребування вугля, по стільки шахти у всіх стейтах будуть працювати рівномірно. За це пішла суперечка і її маєть поладити переговорами, що відновляться 12-го травня.

Між аргументами оперейторів, щоб затримати дотеперішню ріжницю, було ще твердження, що життя "на савті" дешевше як на півночі і тому там не треба платити робітникам стільки, що в північних стейтах. Юнія розбила й цей аргумент. На півночі робітники мешкають у приватних домах, купують у приватних крамницях, їздять триватними трамваями і автобусами. В багатьох вуглевих околицях півдня вони мешкають у компанієцьких хатах, мусять купувати одіж і харчі в компанієцьких крамницях і їздять на працю чи до міста на компанієцьких босах та залізницях. За те все вони платять багато більше, як їх північні товариші, тому що ціни на все встановляє сама компанія, яка не має конкуренції.

Тому то боротьба за зрівняння платні не була ніякою "примхою" юнії, а конечною обороною інтересів однаково північних, як і полудневих робітників. Вона має на меті покласти кінець визисковим, який для досягнення своєї мети створив і використовував поділ на "північний" і "полудневий" мягковугільний район, з чого користали одні й ті самі компанії.

ЩЕ ПРО КАРПАТСЬКУ РУСЬ

"Карпатська Русь" запевняє, що "карпатороси" не мають себе "за даякий особний самостійний народ, відділений от руського і українського народу". Карпатороси мають себе за найстаріших русинів, за правдиву Русь, а на великоросов и украинцов смотряют, як на даяких своїх внучков або правнуков". Кінчає ж свою передову статтю словами: "если народ сам буде рішати, то його рішення буде не за відділення, а за об'єднання". З ким?

Треба би було думати, що з "внуками та правнуками". Але, що ми бачили підчас малярської цавали на Карпатщині? "Внуки" чи "правнуки" українці билися з мадярами, а "карпатороси" на чолі з Бродієм та Фенциком квітами зустрічали. Чому? Бо для того й увесь "карпаторуський туман" пушено, щоб відірвати населення Карпатщини від його коріння, щоб не знало, де його брати, а де завоювники.

"Карпатська Русь" запевняє, що "самостійність" є "не лежуча, а і зрада против свого народу и против своєї історії". Чому ж кожна нормальна людина хоче бути самостійною, нікому не підлеглою?

Коли би карпатчани жили в самостійній державі свого народу і мали свою самостійну школу та науку, то знали би, хто вони є.

Це правда, що "наукові авторитети не можуть ні створити ні закрити тот або другий народ". Але вони вносять і розкривають, що дійсно є, а чого нема. Правда й те, що народи творяться не лише мовою, а часто й "політикою". Тільки мовний зв'язок міцніший, ніж політичний, а економічний не раз міцніший і за політичний. Америка відділялась від Англії, хоч одну мову має і належала до одного політичного тіла.

Коли "Карпатська Русь" справді хоче "соединитися з руським народом", то мусить пам'ятати, що наперед мусить "соединитися" з Україною, бо Україна ближче, і є продовженням того самого народу, що й на Карпатщині. Хто каже "люблю ближнього", а не любить брата — не може заступовувати на довіря.

Григорів не потребує відділятися від руського народу, бо руський нарід ще в 11-12 віці відділився від українсько-

го, про що свідчать літописи й наукові праці руських професорів. Друга річ — нагадження добросусідських відносин. Григорів за те, щоб не лише всі славяни, а й усі інші народи жили в згоді. Для того ж, в першу чергу, підрив нарід не повинен силою тримати другого в неволі. Хоч би й найрідніший і найбратніший. Чи "Карпатській Русі" приємно було би сидіти у брата у в'язниці?

Українську національну свідомість на Карпатщині посилює після війни за перебування в чехословацькій республіці не українські націоналісти, а ті школи, які там було заведено; ті учителі, які там навчали рідною мовою, тобто тією мовою, якою нарід говорить.

Розуміється були й політичні впливи. Мені самому доводилося десять літ тому чути на власні вуха промову на великому народному вічу в Бичкові тамже родженого комуністичного посла до чехословацького парламенту, Сидорика. В своїй промові він говорив не про комунізм, а про те, що на Дністрі й на Дніпрі такий самий український нарід, як і на Карпатщині. Одна мова, звичай, культура, а тому карпатчани мусять єднатися з українським народом Дністра й Дніпра.

Якби сам нарід Карпатщини не признавав себе українським, то ні комуністи, ні нацисти на тому не грали б.

"Карпатська Русь" запевняє, що її читачі її розуміють. Можу повірити, бо навіть американську часопис вони розуміють. Та річ в тім, що це за мова? У всяким разі населення Карпатщини нею не говорить. А українську часопис Народну Волю розуміє краще, ніж ті, що видаються "язичієм". В цім я пересвідчився сам, живучи в карпатських селах. Такою мовою, як пише Народна Воля, говорить весь грамотний український нарід: від Кубані до Карпатів. А серед яких "руських" чи "русских" хтось пише чи говорить так, як "Карпатська Русь"?

Ми не вважаємо злим, що карпатчани тримаються свого карпатського гурту. Навпаки: це добре. Але карпатчани, воліючи, кубанці не є жадним народом, а їх місцеві говірки — чи устно чи в письмі — не є мовами. До того ж мова "Карпатської Русі" цілком вигадана її редакторами. Лише

ВІЙНА НА АТЛАНТИКУ І ДОПОМОГА З АМЕРИКИ

Щоб як слід оцінити значіння війни на Атлантику, треба зазнайомитися з станом торговельної флоти демократичних держав. Як пишуть знавці в американських журналах, навіть перед війною всюди був брак торговельних кораблів. Від 1929-го року поємність британських кораблів зменшилася на два мільйони тон, а американських на три мільйони. В 1933-му році Британія збудувала лише 133,000 тон, а Сполучені Держави лише 11,000. Перед війною майже дві п'ятих заграницного довозу Британії були доставлявані кораблями, яких нема більше під руками (німецькі, італійські і т. д.). Так що навіть якби нацисти не затопили були ні одного корабля, то проблема воєнного постачання, вдома й на двох додаткових фронтах, все таки була би головною британською перешкодою.

Британія почала війну, маючи лише 21 мільйонів тон всіх категорій. Решта імперії мала лише два і пів мільйона тон. Захоплення, закупна і передачі (включаючи півтора мільйона тон вже набутих у Сполучених Державах) дали около 8 мільйонів додаткових тон. Треба мати на увазі, що загальна цифра 35 і пів мільйона тон включає всі роди кораблів по 100 тон або більше, та що кораблі нижче 1,000 тон не можуть бути належно захищені як такі, що плавають по морях.

З близько п'яти і пів мільйона тон, що були затоплені, около три мільйони належали до Британії, а решта до союзників і нейтральних. Але втрачено серйозно, як власні британські, бо ними не може користуватися більше Британія. А в додатку сотки кораблів за всім відношені для направи.

Мінімально Британія потребує 18 мільйонів тон, хоч ця "життєва" цифра не відповідає потребам цієї повної війни. Але навіть цієї цифри не можна буде втримати. Втрати в надходячому році, як підрозв'язують воєнно-морські знавці, будуть далеко більші, ніж кількість набутих кораблів.

Багато людей припускають, що Канада й Австралія швидко будують великі торговельні флоти. Але будівельна інду-

стрия приваблення карпатчан уживається деякі місцеві слова, як "лем", "што".

Я нічого проти того не мав би, якби "Карпатська Русь" зробила прилюдний іспит, якою мовою говорять її читачі і наскільки розуміють те, що пишеться в "Карпатській Русі". Певний, що було би те саме, що сталося з "карпаторуським" послом Іваном Куртьком у чехословацькому парламенті. Коли він на трибуні заявив, що він руський і говорить від руського населення Карпатщини, то його запитали, чому ж він не говорить по руськи, а по українськи. Збенжений Куртька запевняв, що то ж і є "русська мова". Посли, публіка й журналісти, які розбіраються, яка мова руська, а яка українська, тільки посміялися з того.

Не треба думати, що всіх можна обдурити. Навіть малоосвічені з самого життя довідуються, в чім річ. "Карпаторусини" не народний витвір, а сторонній! І шкідливий, бо має метою відділення від власного українського народу, щоб під "русською" чи "русскою" покривкою служити імперіалізму Мадярщини та Москви. Хоч би й червоною.

Н. Григорів

ДАР ДЕЛЕГАТИВ ДЕСЯТОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОМУ РОБІТНИЧОМУ СОЮЗОВИ

Вісім нових членів і ще чотири делегати дуже наблизили число пристаних аплікацій до сотні. В реєстрі організації знаходиться вже 20 відсотків всіх майбутніх учасників Десятої Конвенції. Виглядає так, що квота нових членів буде певно досягнена. За те ще треба біля 160 імен, щоб реєстр організаторів був повний.

Відділ		Приєднав членів	
Ч.	Ім'я делегата-організатора	Старших	Дітей Разом
23	Стефан Мельник	5	2
82	Олександра Матейко	4	3
32	Теодор Радиский	2	2
104	Йосиф Запотоchnий	2	2
204	Николай Свистович	3	1
	Олександра Смик (Гол. Радний)	1	3
221	Дмитро Завойський		3
93	Катерина Доманчук	3	3
292	Данило Лобай	3	3
224	Лев Галаджий	2	2
232	Іван Чарнецький	2	2
	Дмитро Гайовий (Гол. Радний)		2
111	Максим Рибак	2	2
	Іван Матейко (Гол. Контроль)	2	2
87	Анастасія Кіндзерська	2	2
271	Делегат	2	2
47	Методій Бадан	1	1
291	Микола Луцій	1	1
29	Іван Павлишин	1	1
130	Іван Кожушко	2	2
239	Михайло Танич	1	1
2	Ольга Бутинська	1	1
27	Стефан Кохан	1	1
79	Григорій Тернопільський	1	1
186	Ілько Горбань	1	1
308	Семеон Батрин	1	1
296	Ілько Кісь	1	1
46	Іван Гайгель	1	1
51	Василь Костишин	1	1
157	Михайло Сколицкий	1	1
37	Михайло Танич	1	1
37	Гелен Ядун	1	1
216	Михайло Борик	1	1
211	Ілія Ланиця	1	1
206	Максим Бучко	1	1
60	Андрій Барняк	1	1
112	Петро Молдавець	1	1
252	Ольга Вігак Кирилюк	1	1
67	Ольга Войтів	1	1
132	Петро Липан	1	1
9	Михайло Дорош	1	1
266	Теодор Гончарик	1	1

Проситься делегатів, що приєднують членів на Десятую Конвенцію, щоб прислали аплікації тих членів окремо, на адресу рекордового секретаря, т. Т. Мника. Тоді не буде ніякої помилки і приєднані члени будуть захищені їм згідно з їх бажанням, та будуть проголошені в газеті.

три, щоб могла швидко поширитися, потребує відповідних операційних засобів і високо кваліфікованих робітників. Тимчасом Британія ніколи не заохочувала будувати кораблі в колоніях і домініях. І тепер набути все потрібне в достаточній кількості протягом короткого часу не так легко.

Від першої світової війни канадське будівництво кораблів, як заявив міністер муніципії і постачання С. Д. Гав, було "майже приспане". Тепер старі канадські доки для будови кораблів, яких є около сорок, привернено до порядку і в них працює 15,000 робітників, що є рекордовим числом для Канади. Але великих результатів не можна сподіватися через деякий час. Досі ці доки доставили або ще будують 70 корветів і 50 замінювальних. (Корвети представляють велику вартість як конвойні кораблі.) Але з 18-ох торговельних кораблів по 9,500 тон, що тепер будуються, правдоподібно ні один не буде доставлений цього року.

Австралія може збудувати ще менше кораблів, як Канада. Три контрторпедовці і 48 патрольних кораблів, що тепер будуються в її сімох доках, вже забрали всіх кваліфікованих робітників. Не можна сподіватися значної будови торговельних кораблів через два роки. В Гонг Конгу будуються для Британії одинадцять 9,000-тонових кораблів, але час їх доставки є за далеко в майбутньому, щоб вони могли мати вплив на теперішню кризу.

Сама Британія буде стало, але серед страшних труднощів. Доки, що є під постійним бомбардуванням, примушені віддавати багато часу на направи.

У 1918-ому році, вільному від налетів бомбовиків, Британія збудувала 1,348,000 тон торговельних кораблів. У році перед війною збудовано понад 1,000,000 тон усіх родів. Неможливо дістати достовірні цифри про теперішню будову, але є певний, що Британія збудує цього року значно нижче 1,000,000 тон торговельних кораблів. Найбільше, чого може сподіватися Британія від Сполучених Держав цього року, це 1,300,000 тон, а й ця цифра є правдоподібно за висока на 20 процент. Отже нова конструкція, британська й американська разом, не перевищить 2,000,000 тон, а це є менше кількості, як правдоподібно затоплення.

Кораблі держав "осі" і окупованих ними країн в американських портах перевищують 500,000 тон. Усіх їх можна негайно використати. Ці кораблі допомогли б заповнити прогалину до часу, коли власні американські доставки стануть вирішальні. Якщо вдалося б наклонити країни латинської Америки зробити подібний крок, то було б ще ліпше.

В 1942-ому році американські доставки кораблів правдоподібно дадуть Британії перевагу. Подивляючий прогрес американської корабельної індустрії в минулому році робить це майже певним. Більше як 5 мільйонів тон воєнних і торговельних кораблів є тепер у будові або на замовленні. Є це збільшення на більше як 150 процент у порівнянні з часом рік тому. В додатку до яких 50 доків, що тепер працюють повною силою, швидко будуть поставлені нові доки та вишколюються робітники для них.

Не дивлячись на факт, що Сполучені Держави будують воєнну флоту для двох океанів, американська індустрія має під будовою або контрактном більше як 500 торговельних кораблів поємності около 4 мільйонів тон. З 1942-им роком американські доставки будують вносити 2 мільйони тон річно, або загалом 300 кораблів, а якщо війна продовжувалась би, то без сумніву наступний рік дав би більше як п'ять мільйонів тон.

ПОШАНУЙМО НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ СКАРБ, НАШУ ПІСНЮ!

В часописах останніми часами виявилися випадки, жарту і клини на адресу української пісні. Деякі люди, бажаючи ударити по Конгресовому Комітеті, нападають на нього за те, що дав почин до рекордування українських пісень.

Проти конструктивної критики ніхто нічого не може мати, — вона тільки бажана. Але злосні напади, гальмуючі якусь працю, є цілком не на місці. Вигукання на адресу Конгресового Комітету, що йому соромно займатися якоюсь там піснею в той час, як самі ж на нього поклали обов'язок займатися культурною громадською і політичною діяльністю — є скандалом. Ми стареємось виказати наше культурне надбання перед Америкою, і на кожному місці, як показник нашої культури, виставляємо саме ту пісню, а тимчасом дехто починає поводитися з тою піснею так, як не веде себе жадний дикун з тим, що йому святе.

Як видно, ті пасаки не уявляють собі, що то означає народна пісня і які святощі для нас українців вона представляє. А коли знають і це роблять, то тим більше ганьба їм і тим, хто їм потуряє.

Врешті цілком не зрозуміло, чому той Конгресовий Комітет не може займатися роботою рекордування пісень поруч з другою і чому властиво сором займатися піснею? Нею опікуються і займаються уряди держав, університети, академії наук, спеціальні кабінети дослідів над мовою і музикою, вчені етнографи, історики, філологи, музиканти і навіть політики. То ж ніяк не зрозуміло, чого саме сором займатися піснею Конгресовому Комітету — чи він вище тих перелічених установ і чи його робота значніша?

Коли справді піснею займається сором, то чому ж один "старий політик" сам оновив зв'язав за ту пісню і створив "Весілля" та виставляв його? А коли б йому, "старому

політикови", пригадати всі його статті і промови щодо пісні, і що та пісня зробила, і скільки зробила хоч би під час подорожі славетної капелі Кошиця, якби йому пригадати усі ті колишні і навіть недавні словослов'я пісні як з сцени перед аудиторією так і на сторінках газет, — то чи не сором йому на старість ганьбити те, що недавно величав?

На мій сором, вичитав я також постанову Клівлендських Злучених Організацій, противну справі рекордування. Кажу на мій сором, бо ніколи від клівлендців того не сподівався. Бо в бутність мою в Клівленді сам я з Хором Народного Дому не оминув майже ні одної радіо програми, майже ніодного народного свята з рамені тих Злучених Організацій, які тоді будували Культурний Город і в більшості будували його в кооперації з трьома існуючими там хорами пісень, тою піснею, яку так несправедливо копнули, коли справа Культурного Городу закінчена і пісня їм більш не потрібна. Але чи справді не потрібна? Ану подумайте, клівлендці, чи це не помилка? Знаючи Вас і Вашу щирість, не можу допустити і думки про те, що ви, використавши пісню, коли вона вам була потрібна, зістанетесь глухі і бездіяльні тоді, коли вона потребує вашої допомоги. Ваша праця ще не скінчена і не раз і не два вам прийдеться ще звертатися за допомогою до тої ж пісні.

А ось один "молодий політик" пускає в дописи іронію на проф. Кошиця, мовляв: "поклали на поміч старого характерника пісні". (Пам'ятаєте, — запорожці звалися в народі характерниками — чародіями.) Що ж, добре, що хоч у пісні маємо свого характерника, що може доказати того, чого другий не може, і шкода, що в других ділянках тих характерників ми не маємо. Так, таких характерників, як проф. Кошиць у пісні, треба нам як можна більше, і коли

ми його маємо, то гупо і непростимо не використати, тим більше, що він є найближчим і єдиним з живучих співробітником другого характерника — Лисенка, батька нашої музики, та носить в собі стару традицію виконання і знання нашої пісні.

Кричимо ми всі про нашу молодість та так дуже опікуємося нею. А з чого ж вона буде вчитися національного духу, як не з пісні. Без зразків нічого навчитися не можна. А що ж за зразки наша молодість має? Весілля, перезву, хрестини, поправини, кум та кума, любов і т. д., і то все виконане таким примітивним способом, що кожний шануючий себе українець червоніє з сорому, коли почує подібну рекорду на радіо в присутності американця.

Попикуємося хорами перед американцями, а що ти хори співають? І як? Чи не варто б і тим хорах послухати добрих зразків виконання в рекордах, або ті рекорди подати американцям, аби вони знали, що і ми маємо добру музику, а не лише: "Ану, заграйте мені коломийки, та такої" . . . і т. д.

Уміємо ми шанувати наші національні придбання лише в ту коротку хвилину, коли їх побачимо, або почуємо. Підчас Вашингтонського Конгресу до мене особисто зголосилося не менш як пів сотні осіб з наріканням, чому ми музиканти, співаки і диригенти не підіймаємо голосу і не піддамо ініціативу тому ж Конгресовому Комітету про закордоування пісень з концерту, виконаного проф. Кошичем підчас Конгресу. Наслухавшись того і згадавши, що більше як рік тому проф. Королишин з Дітройту уже закликав громадянство до такої справи і приобцяв більшу суму від себе на те, я постарався там же у Вашингтоні обговорити її з заінтересованими людьми. З їх поради, повернувши домі, започаткував цю справу у скрентонській околиці на засіданні Головної Ради Українського Робітничого Союзу. Про справу заговорила й преса. І ось справа тягнеться уже цілий рік і, замість підтримки, чуємо нарікання саме від тих,

котрі у Вашингтоні з сльозами на очах намовляли, аби справу розпочати. Соромно і противно.

А ось приклад культурності: мені пощастило записати кілька українських майнерських пісень в околицях Пенсильвенії, створених тут в Америці нашими майнерами. Недавно я дістав повідомлення, що Вашингтонський Конгресова Бібліотека бажала б ті пісні записати на рекорди. Трок з рекордовими машинами мав би бути присланий з Вашингтону. Чому? Бо пісні ті являються культурним надбанням Америки.

А пісні нашого "характерника" проф. Кошиця видаються в англійській мові тим же американськими компаніями (Вітмарк) десятками тисяч примірників і розповсюджуються американцями. А скільки пісень якого небудь композитора ми українці в Америці видали? Не маємо компаній? Але маємо організацію і, здається, значно сильнішу ніж інші народи мають. Чому ж Вітмаркова компанія видає пісні Кошиця і то в спеціальному науковому видавництві для шкіл? Бо це неохайний скарб, з якого в будучності американці будуть черпати для будови своєї музики.

З звіту касієра Конгресового Комітету видно, що зібрано поверх тринадцять соток на справу рекордування нашої пісні. Виходить, що є ще патріоти поміж українцями в Америці, але, на жаль, за мало їх. Поміж іменами жертвувачів і підписчиків я не побачив майже ніодного імені знахих мені професіоналістів. Не хочеться вірити, щоб вони осталися глухими в цій справі. Вони ж безумовно люблять пісню, ніколи не опускають концертів, а часом навіть і користають з тої пісні, роблячи до деякої міри собі рекламу про мовами підчас концертів чи на радіо. Ану, панове професіоналісти, — покажіть же, що і ви причинилися до високої культурної справи. Я певний, що ваша тимчасова відсутність на листі жертвувачів є лише відкладанням на далі, так звичайним поміж нами. Однак притримайтесь на цей

раз того прислів'я, що самі так часто вживаєте в промовах: "той дає двічі, хто дає скоро".

За малим винятком, не видно також жадного з "радіодиректорів", які в більшості роблять свій радіо-бізнес з рекордів. Чи не придалися б рекорди? Ану, подумайте та поспішіться, щоб осінній сезон з ними розпочати.

А що найгірше вражає, то це те, що в Америці ми маємо понад сотку різних світських і церковних хорів і не менше число диригентів, а здебільшого вони мовчать. Кому, кому, але хорам та диригентам такі рекорди потрібні як повітря. Припустім одначе (лише припустім), що і не потрібні. Однак це ж справа пісні, якою ви, панове диригенти і панове хористи, оперуєте, — це ваша справа. Як ви за нею не постоїте, — то чий же тоді обов'язок стати на сторожі тої пісні, на сторожі її розповсюдження? Ви ж її репрезентанти.

З газет видно, що досі лише один хор пожертвував на рекордування 25 доларів в самім початку справи. Лише один. А як би так кожний хор поставився, а до того кожний диригент замовив собі "сет" рекордів, то не треба було б нам багато турбуватися. Самі, майже хорівими силами, залагодили б усю справу рекордування.

То ж до вас моє головне слово, диригенти і хористи: станьте на сторожі тої пісні, яку ви плачете, з якою дістаєте признание і славу. Нехай не буде жадного хору, який не зробив би невеличкого (або й великого) підприємства на цю справу, аби вона в найскорішій часі увінчалася успіхом. Ану, співаки і диригенти, — до праці! Не останьте позаду і докажите, що ви варті назви співака нашої народної пісні і що ви не тільки співатимете її, але і станете їй на допомогу, коли того треба, і в її оборону, коли обставини вимагатимуть. Скорою надсидіть ваших жертв ви докажите, що вмієте шанувати наш найдорожчий скарб, "душу нашого народу", ліпше, ніж "старі і молоді" політики.

Л. Сорочинський

ДОПИСИ

ЩЕ ПРО ВИБІР ДЕЛЕГАТІВ У ПАЛМЕРТОН, ПА.

В числі 35 Народної Воли появилися дописи про вибір делегатів в 219-ім відділі у Палмертон, Па. В тому дописові ніхто не був ображений, а згадано декотрих товаришів, які з родиною є членами У. Р. Союзу. Зроблено це на те, аби і других заохотити до організації, бо ж і на то часопис видається, щоб представити такий який є рух по відділах.

В числі 42 Народної Воли появилися ніби відповідь на той допис і ми не знаємо, кому і яку користь він приніс. Мабуть як редакція отримала допис, то думала, що комусь сталася кривда і тому помістила. Отсим ми хочемо спростувати неправду тої "відповіді", щоб на будуче таке не повторювалося.

У "відповіді" сказано, що "збори не відбулись так, як членство хотіло". Тимчасом в нас є давня ухвала, якої відділ все тримається, а іменню, що збори відбуваються в суботу вечером по першій "пейді" в місяці, так що того і оголошувати не треба. У нас компанія платить робітникам два рази в місяці. Автор допису мав би не знав, що згідно з ухвалою останньої конвенції місячних зборів навіть не оголошується в газеті, але ми оголошуємо, щоб не було непорозуміння.

На зборах в лютім був запит, чи на наступних зборах будеться вибирати делегатів. Рішено що ні і що для вибору делегатів будуть по місячних зборах скликані другі збори, так нехай члени слідять за газетою. Зрештою кожний довідається про ті збори, як прийде на звичайний мітинг в березні.

У нас в Палмертоні люде тепер роблять на три шифти в різні часи і треба уважати, щоб збори були в такий час, коли найбільше товаришів вільні від праці. Тому уряд відділу рішив скликати спеціальні збори для вибору делегата в найближчу неділю по звичайнім мітингу, тому що в той час тільки чотири

члени працювали і були б перешкоджені від участі. Це й проголошено також в газеті. І кожний палмертонський член, коли прочитає одно й друге оголошення, знав, що перші збори — звичайні, а другі спеціальні.

Одні і другі збори відбулись при численній участі членів. Ніхто в суботу не сидів і не чекав, а навпаки, складали всі вкладки (було 42 члени, зібрано поверх 200 доларів вкладок) та обговорили ще кілька справ. Багато говорилось про збори для вибору делегатів, що були призначені на другий день. Смішно говорити, що дехто не знав про збори! Та ж Палмертон таке "село" і люде живуть близько один біля другого, працюють в одній компанії, так що коли рано що станеться чи проголоситься, то на вечір вже всі знають! А тут про неділішні збори і в газеті писалось і на суботнішніх зборах говорилось. Доказ, як про це люде знали, є в тому, що на збори прийшло поверх 60 членів.

Нарікає дописувач, що виборчої комісії не вибирали, а призначив предсідателя. Воно теж не так: предсідатель тільки питав, хто прийме місце члена тої комісії. Питав одного присутного по другім, і майже всі відказувались. Накінець троє молодих і один старший згодились, предсідатель спитав присутних, чи годяться на них, майже всі погодились, ніхто не сказав ні, і комісія приступила до урядовання. Балоти є ще по нинішній день і можна порахувати, чи правильно проголошено висідь виборів, чи ні.

А вже цілком неправда, що "відділ розлітається і що треба цьому зарадити". За п'ять чи навіть більше літ нікого не суспендовано. В 47-ому числі Народної Воли можна прочитати, що до відділу прийнято три нові члени і один перепишаний з Молодечої Секції, так що відділ росте. Може дехто хотів би відділ розбити, але мудріші люде не слухають підшептів, хоч дописувач аж про "оборону демократії" заговорив (Продовження на стор. 4)

Панас Мирний

ЛИХО ДАВНЄ Й СЬОГОЧАСНЕ

(Продовження)

— Та час, паночку, час і до дому, бо там у мене жінка хвора, — згадав Федір про Хіврю. — От би тільки роздягтись треба, у своє одягтися.

— Навіщо? — питає Олексій Іванович. — Що тепер на тобі та на твоїй дочці. я вам дарую, щоб ви пам'ятали той день, коли в мене кумували.

Федір знову було кинувся цілувати пана, та Олексій Іванович остеріг.

— Буде, буде вже, Федоре! А то ти зразу всі поцілунки витратиш — на друге й не зостанеться! . . .

Федір панний, у своїому пишному уборі, поклівався через двір. Марина піддержувала його, щоб часом, бува, він не впав. Усі дворові витріщалися на них, як вони проходили двором. Були такі, що й кепкували.

— Он як нового кума прибрали, як того снігура! — Та й кум же набрався — ледви ноги волоче!

— Бо важка, бач, робота була!

— А чи будуть же й кума на стайню водити, як і всіх?

— А чому ж? Кум хрестив, то й кума похрестити!

простуючи через яр до своєї хати, тільки й знав, що плескав про нього.

— От ти й знай! . . . Отак! — гомонів сам з собою. — І наїлися, і напилися, і . . . діло зробили . . . Тепер ти Федора голими руками не бери! Федір — панів кум, Федір — батько хрещений його синові . . . Он то що Федір, он то як! . . . А ти думав як? . . . І Федір, зупиняючись і коливуючись, тикав поперед себе пальцем, ніби бачив перед собою кого другого, що перечив йому. Потім, похитавшись, знову йшов.

Вийшовши нагору, вже перед хатою, він знову зупинився й Марину зістановив.

— Марино! — повернувся він до неї. — Ти мені от що скажи: хто я такий?

— Хто ж! Звісно, батько!

— Ні, брешеш! Я кум панський, а ти — кума. Ну, а Хівря що? . . . От що ти мені скажи — Хівря що? . . . Я — кум, ти — кума, а Хівря — дуля з хвостом! . . . От ти й знай, — додав Федір, придержуючи Марину за рукав.

— Та годі вже вам базікати! Хоч мене пустить, я вперед піду, бо може там матері треба в чому допомогти, — сказала Марина, відводячи його руку.

— Ну, то йди . . . йди! І я прийду . . . Ти думаєш — мо-

же не втраплю? . . . Утраплю! А як по правді розсудити, то все таки на моє вийде, що Хівря — дуля з хвостом! Бо я, значить, кум, а ти — кума, а Хівря — п'ятак Федір сам з собою, коливуючись, у прицінку.

Тільки що Федір уступив у хату, як його ще на порозі привітав нестямний крик.

— Ой, моя матінко, моя голубонько! На кого ж ти нас покинула? — голосила Марина над померлою матір'ю.

Федора наче в груди кулаком шепелнуло. Він хитнувся, трохи не впав, отже встояв і наче бадьоріше підійшов до полу, де лежала мертва Хівря, а над нею припавши голосила Марина.

— Умерла? — промовив Федір. — Так швидко? От ти й знай! . . . Хоч би було довелось побачити її, які ми тепер, дочко, стали з тобою! Шкода! . . . Покинйця добра була людина: вік з нею жили, а не билися, не лаялися, — промовив він з жалем, подивився на холодне Хівринє лице, на її мертві очі, положив руку дочці на спину.

— Марино! Годі, не плач! . . . Може воно й краще, що Господь її прийняв . . . Бо що вона така була між нами? . . . Я — кум, ти — кума, а вона? . . . Не плач! — потішав панний Федір свою дочку.

Марина не слухала батька, навіть не глянула на нього, а ще дужче заголосила . . .

Того ж таки вечора, повертаючись з поля до дому, гомоніли відряджени про несподі-

ване Федорове щастя, жалкували, що безталанний Хіврі не довелось й нарадуватися тим несподіваним щастям. "Тут би тільки жити та Бога хвалити, а вона візьме та й умре!" — гомоніли люде.

Один тільки вівчар Улас, білий, як молоко, дідуган, що й побілів, пасучи отари овець, і не знав та й не признавав іншого щастя на світі, як бути біля овець — один тільки він якось глухо бубонів сам з собою:

— Толкується! Про що толкується? Про позаторішні вишкурки! . . . Тоді скажеш гоп, як вискочив! . . . Коли б ще не довелось Федорові гіркими слізьми поливати те покумання . . . Все бридня на світі, окрім праведного Бога та віви смиренної! . . . Та хоч нікому лиха не заподіє — смирна! А то все бридня на світі та омана! . . .

Однак люде не звертали уваги на ті Уласові речі.

— Старий став — з ума вижив . . . Що не кажи, як не верти, а все таки Федір — кум панів! — плескали вони.

Через тиждень, як поховав Федір з Мариною Хіврю, їх повели у двір. Марину — прямо в горниці до сина Петра пристановили, а Федорові, поки ще будувалася задля нього хата в садку, наказано в прикажчика в хаті перебути.

Живе Федір у дворі, як у Бога за пазухою. Все йому є, чого душа бажає: чи їсти — то й їсти, чи пити — то й пити, чи нарядитись в що — і нарядів усяких Федорови на-

шили. Не знає Федір, де те все береться, нема йому ні про що турботи, не знає він ніякого клопоту — все те неначе з неба падає.

— Ану, Федоре, панів куме! Час тобі вставати — робота важка тебе жде . . . Треба надумати, де то його цілісний день діти — насміхається Федір, продираючи очі, як уже сонце геть-геть підібється.

Кепкує Федір з свого несподіваного щастя й радіє йому. А проте сам не знає, чого частіш почало западати йому на думку його трудове життя у своїй кривобокій хатині, його Хівря — така клопітлива та неспокійна. "Добра була вона жінка!" — думає він, і туга, тихо підкравшись, щипає його за серце, в душі жаль прокидається: чого Хівря так швидко умерла? "От би коли зажили з нею! Не клопоталися б: все є . . . Не привів же Господь!" — думає Федір, а жаль розростається в його душі дужче, копірсає в серці глибше; йому вже шкода й свого трудового життя.

— Хоч і важко було, часом гірко було, а все було чим жити, об чому клопотатися! А тепер? Усе є, всього доволі, а жінки нема, пропала сім'я! Все врозтіч пішло, шкереберть заки ще будувалася задля нього хата в садку, наказано в прикажчиковій хаті, то було йому хоч з ким поговорити, словом перекинутись, і туга його не так діяла. А як перейшов він у садок, у свою хату, як зістався сам собі, без

роботи, без клопотів, — тоді туга, мов гадюка, вплася в його серце, немилосердно ссала, кусала. Важкі думки окривали його голову, не давали нічого спати. Він не знав тоді, що йому робити, де себе подіти.

Частіше та частіше він почав звертати до підвального. Посидить, поговорить і півкварти до дому принесе. А горілка в підвалі смаковита та добра!

— Ану, порадице! — промовляє Федір до пляшки. — Заговори мою тугу! — і витягне зразу до половини.

Загорить, запече коло серця, розліється по тілу якась тепла радість: голова піде кругом, якісь легкі думки її вкривають.

— А все таки панів кум — от що! — усміхається сам до себе Федір, лягаючи спати.

Роздобрів від такого життя Федір, потовщав. Був колись сухий та зомлілий, а тепер? . . . "Шия в нього — хоч обиддя жини, лика — як не лусне, очі гиром заплявають, сам у шкуру не втопить!" — кажуть про нього дворові.

Добре Федорові, та ще й як! . . . А Марині? Та й Марині в горницях не лихого. Ходить Марина в тонкому біллі, носить Марина дорогі та пишні убори, їсть Марина смачну та ситну страву, це солодкі чаї.

Роздобріла Марина, вибілилася, мов та панянка. Соняшна пригара зійшла з її повного обличчя — біле воно в неї та рум'яне, мов те яблучко наливає, і тіло, недавно ще шерет-

ке та живе, помякшало, налилося; руки й ноги — мов ті кругляки виточені, кругом груди — в обійма не вгорнеш, а стан круглий — рукою не обхопиш . . . Як іде Марина, то й земля під нею угинається!

Покойові кажуть, що Марину панське око пошуть, бо чогось на неї дуже пан задивляється. Та як йому й не задивляється на таку козир-дівку? Як надіне Марина сорочку тонку, лляну, затагнеться поясом шовковим та обстебне на собі керсетку, а керсетка як не трісне в грудях, то хто втерпить не глянути на неї? Чиїх очей не візьме на себе? Що ж Марина повинна робити, щоб на неї не задивлялися? На те й очі, щоб дивитись! Та й який з того прибуток, коли й будуть обминати? Яка їй втра-та, коли хто подивиться?

— Хай дивиться — не поживиться! — каже Марина, граючи веселими очима.

Що Божого ранку виносить Марина в світлицю дитя на погуляння. Світлиця якраз поруч з кабінетом, де Олексій Іванович пробував. Марина чує, що він уже встав, щось шипорить, чимсь стукає. Знає вона й те, що Олексій Іванович так любить свого сина. А коли любить, то чому йому на нього не подивитися, не порадувати очей?

Марина подає вістку: або зтихенька пісню заспіває, або зачукає малюго.

— Уже Петрусь встав. Піти подивитись на малого, — каже собі Олексій Іванович.

(Далі буде)

ДОПИСИ

(Докінчення з стор. 3)

рип, щоб оправдати свій несправедливий наклеп.

В нас люде згають, з чий кол вийшов той допис і ми просимо тих товаришів, нехай ділом, а не словами, покажуть свою прихильність до організації. В Палмертоні є ще поле до праці, не треба далеко ходити, дехто може ще й у своїй родині найти кілька кандидатів на членів. А може хочете заложити другий відділ? Добре, ми Вам поможемо. Але не бавтеся у сплетні, не ширіть про наш відділ неправди, а зверніть свою енергію на щось корисного для У. Р. Союзу.

За уряд Т-ва ім. Т. Шевченка, відділ 219 У. Р. С.:

Іван Прокопівський, голова;
Николай Поцлуйко, секретар;
Іван Бугай, касієр.

КОЛИ Б БУЛИ ЗНАЛИ... (Торонто, Онт.)

На протязі кількох останніх років читачі Народної Волі і члени Українського Робітничого Союзу мають щораз частіше нагоду довідатись дещо про своїх сусідів, канадійських українців. Товариші з Канади щораз частіше дописують до Народної Волі і оповідають про те, що в них діється, добре й зле. Тепер часто пишуть про У. Р. Союз та про його нові відділи і про різні організаційні справи. Друкувались вже й передконвенційні проекти кількох канадійських відділів.

Не завадить тому пригадати, яким то способом Український Робітничий Союз перейшов північну границю Сполучених Держав і від кого та від якого часу почалося існування, а далі й поширення У. Р. Союзу в Канаді, та що сьогодні він вже має в нас добрий "фундамент" і вигляди на дальше поширення. Завдячує це Союз тому, що він побудований на демократичних основах і що через широке виборче право дає змогу новим членам і відділам брати участь в управі цією брацькою, кооперативною організацією.

Почалося з того, що в 1927 році відідав Торонто теперішній голова У. Р. Союзу, т. Мирослав Січинський. Після його відчитів заложено в Торонто відділ Оборони України, який помалу, але постійно, працював. І це було те зерно, з якого виріс і поширився в Канаді Український Робітничий Союз. Ті самі товариші оборонці, що втримували свій відділ в Торонто, зорганізували тут 266-й відділ, перший на всю Канаду. Відділ зростає, поширює свій вплив і знову товариші оборонці заложили відділ в Торолд, Онт. Коли ж в 1938-ому році один товариш оборонець поїхав до Четам, Онт., то й там заложив відділ У. Р. С.

Тоді, здається, товариші з Америки побачили, що справа організації У. Р. Союзу в Канаді, це не дрібничка, а поважне діло. Під впливом торонтонських оборонців скрентонська центральна почала щораз більше цікавитись Канадою та помагати нам в організаційній праці. Пішла широка агітація, в 1939-ому році відбулись поважніші розмови на ту тему, і У. Р. Союз почав як слід використовувати канадійське поле.

Наслідки показали дуже добрі. Вже за цей короткий час ми маємо в Торонто чотири відділи, в Монтреалі три, по інших містах теж по кілька, аж до самого Вінніпегу. Український Робітничий Союз вже є заступлений в провінціях Квебек, Онтаріо і Манітоба (провінції в нас, то так як американські стейти), а ще здалось би, щоб його відділи появились в Саскачевані, Ал-

берті і в Бритійській Колумбії, де живе багато українців. Добре поставились товариші в Монтреалі, де становище доволі складне. Але коли є праця, то певно будуть і наслідки. Взагалі по Канаді можна тепер децю почути про Український Робітничий Союз і про його добрі сторони.

Часто при цьому можна почути от такі розмови. Пояснюється чоловікові, що добре було б, коли б він забезпечився в Українським Робітничим Союзі, а він питає, що це таке. Розясниться йому про всі руди забезпечення, звороти, позички, запомогу в разі хвороби, тощо, а тоді чоловік каже: "Гей, якби ми це скорше знали, то були б не брали чужого забезпечення, коли є своє. Чому ніхто про це не говорив ні не писав? Певно, що своє краще як чуже."

Коли ж пояснити забезпечення в Союзі чоловікові, що ще ніякої асекурації не має, то дуже швидко виплиється, а теж каже: "Коли б були знали, то вже давно вписались би. Чому нам тут хто скорше не говорив про це в Канаді?"

Таке можна почути на кожному кроці. Люде дивуються, як то так, що Союз вже 30 літ існує, таку добру службу виконує, таку добру газету видає, а ніхто не дбав за це, щоб нам, канадійським українцям, про це сказати. Нераз можна почути, що "чому нам скорше про це не говорили, хіба тримаєте тільки для себе, чи що?" Чия це вина, годі тепер розбирати. Може управа Союзу тому вина, може обставини, а може й ті наші канадійські товариші, що хоч знали про Союз, але про нього другим не оповідали. Як не як, в Америці є чотири Союзи, а в Канаді не було ніодного, так що, хтось повинен був подумати, як поширити організацію і по нашому боці границі.

Та, як я сказав, кордон вже перейдений і У. Р. Союз здобуває собі тут членів, головним чином поступовим елементом. Вписуються до нас всякі люде, тому що ми приймаємо їх без огляду на релігію чи партійну приналежність. Щого року уже буде на Десятій Конвенції кількох канадійських делегатів, а не один, як давніше. І не зашкодить, коли Конвенція призначить трохи більше часу, а й ухвалить деякі фонди на агітацію в Канаді. Добре було б призначити тимчасом для організаційної праці тут чоловіка з Америки: освіченого, доброго бесідника, та практичного в цьому ділі. Нехай би він попрацював трохи по наших містах, поки не найдуться тут місцеві люде, які зможуть попровадити роботу.

Може дехто з канадійських членів думає, що вже тепер добре було б призначити на таку роботу канадійського українця, але я думаю інакше. Люде знають, що це "американський" Союз і з початку добре, щоб їм розяснив його такі американський товариш. Вони будуть більше вірити йому і будуть більше певні, що він знає, що говорить. Свому можуть недовіряти, чи

пін справді про все поінформований. Пізніше то вже буде інакше, але початкову акцію краще, щоб він такі американський товариш.

Добре було б, коли б вже й Конвенція призначила когось на таку працю. Це буде більший авторитет і люде будуть знати, що ціла організація інтересується канадійськими сусідами. Знаю, що тепер є при управі Союзу люде, які мають добрий політичний і особистий "рекорд" і які зуміють до людей приступити та їм все як слід пояснити. От когось з них варто призначити на Канаду.

Працю треба повести енергійно. Як ми не візьмемо, то другі візьмуть. Тому Десята Конвенція і поодинокі делегати повинні зробити тій справі такий розголос, щоб по конвенції не було в Канаді ні одного українця, який не знав би про Союз та про його корисну запомогу і громадську працю. Тоді, як прийдеється організувати нових членів, то ніхто не буде казати: "Ех, коби ми були знали..."

И. О.

ДОБРИ І ЗЛІ ДУМКИ ПРО У. Р. СОЮЗ

(Джамейка Плейн, Масс.)

Перед кожною конвенцією нашої організації оживає рух серед наших членів. По відділах відбуваються ширші і вузчі наради членів та гуртків, які часто потім висловлюють свої думки й побажання в проектах на конвенцію, що друкуються на сторінках нашої органу Народної Волі. В проектах говорять про зміни старих параграфів, та про нові постанови, які на думку проектодавців потрібні і корисні для У. Р. Союзу.

Ясно, що і ці проекти пишеться і конвенцію скликається на те, щоб члени могли через своїх делегатів нарадитись над добром своєї організації і визначити їй напрямки на будуче. Думки членів, висловлені в проектах, приняті делегатами, будуть керувати працею У. Р. Союзу на дальших чотирьох роках. Так діялось через 30 літ, так буде й надалі.

Та між думками, які так і видно навіть бажанням потім Союзови, можна все ще лаяти децю, чим від багатьох років деякі люде і групи старалась шкодити нашій організації. Пригадаються мені, наприклад, ті проекти, що то їх виробляли на одній вулиці на "дави-тан" в Нью Йорку, та розсилали по відділах, а деякі з тих відділів посилали їх на конвенцію в Бофало, потім в Скрентоні, а навіть ще у Філадельфії і другий раз в Скрентоні.

В тих вироблених "роб-ко-рами" проектах все на першому місці стояло, щоб ті са-мих урядників не вибирати другий або третій раз. Казали, що від того буде шкода організації. Нових хотіли, бо надіялись, що може когось зі своїх перепачкують. Делегати не слухали, а вибирали тих, що найкраще надавались на дану працю, без огляду на те, чи це було перший чи третій

чи котрий раз. І ось замість шкоди була користь: Союз виріс в майні і в членах. Та по-мимо того далі є такі самі проекти ще й тепер.

Другий "ударний проект" бував, щоб зменшити Народну Волю, та щоб вона не займалась "політикою". Як відомо, головна політична діяльність Народної Волі і нашого Союзу, це поміч визволенню України. І також ясно, кому така політика немила і хто хоче, щоб "інші організації" нею займались. Членство через своїх делегатів вже чотири рази відкинуло такі думки, але проекти пливають далі: зменшити Народну Волю, бо "багато коштує", та не займатись політикою, бо "старший брат" з Москви того не любить.

А третій підступ бував, щоб редакторів не вибирати, а щоб їх наймала Екзекутива. "Вер-тільники" знали, що на конвенції свого кандидата не виберуть, а й не мали відповідних людей. А з Виконавчим Комітетом то може так який "ченс" буде. Можна буде ін-тригу підпустити, посварити найнятого редактора з кимось з Екзекутиви, вигризти яким процесом, і прийде інший, може й свого підсунуть. Зрештою в їх "совітській батьківщині" всі редактори — найняті урядом.

Все це повторюється тепер знову. Правда, не так голосно, як колись, але є такі самі про-позиції, хоч може менше "у-дарно" написані.

До них прибавились ще інші, вже новішої породи. Бачу, що хтось хоче загубити з на-шої назви слово "робітничий", бо воно якимось капіталістам не подобається. Та чи воно колинебудь їм подобалося? З тим словом "робітничий" на прапорі ми вирости членством і майном в силу, та будемо рости певно далі. Тепер робіт-ники приходять до щораз більшого голосу в Америці і нам нема чого стидатись, що ми вже 30 літ вірно стоїмо при своїй назві і своїх переконаннях.

Є пропозиція, щоб Виконавчий Комітет зменшити до чотирьох, а я вже чув навіть, щоб тільки до трьох членів. "Скупчення влади" чи що? А може би попросту "фірера" вибрати і скасувати всі кон-венції та ради? Тепер йде боротьба за демократію у світі, і нам не треба зменшувати то-го виборного тіла, яке вико-нує нашу волю через чотири роки, а збільшити його.

В проектах є багато крити-ки урядників, редакторів, со-юзових робітників. Це добре, навіть коли критика не є слу-сна. Люде повинні висказати отверто, що думають, без ог-ляду на те, чи говорять з пе-реконання, чи зі злоби. Але також повинні чесно признати, коли щось було зроблено доб-ре. А чей же за останніх чо-тири роки наш Союз закріпив-ся матеріально і морально так, як ніколи передтим. Як не як, але ми ще ніколи не могли стати перед американською імміграцією з таким отвертим чолом, добрим маєтковим ста-ном і чистим політичним ре-

кордом, як тепер. І вплив У. Р. Союзу тепер зріс. А звідки це прийшло? Само з неба спало, чи зробили ті люде, що ми їм чотири роки тому доручи-ли організацію і газету? Так чому цього не сказати.

Розуміється, ті, що їм треба "меншої газети", чи "нових у-рядників", чи "твердої влади", цього не скажуть. Але нехай говорять ті, що бачать і роз-уміють справу.

Є такі, що кажуть, що в "американських інституціях не працює тільки люде, вони не мають своїх газет, не роблять політики". Гей, гей: а хто дає мільйони на всякі виборчі кам-панії, як не ті "інституції"? Хто має до розпоряджистости найбільшій денники світа, як не біль й онові асекураційні компанії? А скільки люде в них працює, коли до кожного забезпеченого може зайти що тижня агент, колектувати? А він, його перший бос, його вищий бос і ще вищий, чи з повторя живуть? Таке можуть говорити тільки люде, що ні-коли не то такої "інституції" не бачили, але навіть тої ву-лиці, де вона має свій офіс.

Нарікаємо, що ми "бідні" фінансово, а тимчасом ми "бідно" розуміємо нашу силу і наш обовязок. Замість поду-мати, як скріпити нашу агі-таційну силу, ми жалуємось, що "не можна втримати" газету на чотири сторінки три рази в тиждень, і то в час, коли та газета має заступати союзову і народну справу. Та ж тепер весь світ змагається з дикта-торами, Америку і нашу ім-іграцію засипують тоталітар-ною пропагандою, а ми мали б ослаблювати нашу одиноку зброю та "тікати від політи-ки"? Що люде про нас поду-мали б? Як нас назвали б?

Та де тільки от такі голоси, які є скрізь в нашому і в не-нашому американському гро-мадянстві. Десята Конвенція певно не буде гірша від поле-редніх і не дасть себе збала-мутити таким підшестам. Де-легати певно оцінять як нале-жить щирих працівників, які за останні чотири роки покла-ли нові і скріпили старі здо-рові основи У. Р. Союзу, та звеличали його імя перед на-шим громадянством і перед світом. Однак ті голоси і на-прямки треба помічувати і ма-ти на увазі, щоб не було не-сподіванок.

В. Мельничук

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 27, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Збори в суботу, 10 травня, в 8-й веч., при 181 Філт вул. Проситись всіх прийти і вирівняти свої вкладки. Секр.

ВІДДІЛ 30, БРИДЖПОРТ, КОНН. Збори в неділю, 11 травня, в 2-й попол., в церковній галі, при 34 Біч Стріт. Всі члени мусять прийти на ці збори, бо є важні справи до полаго-дження. Рішож проситись, щоб кож-ний старався принести на збори но-вого члена до нашого Союзу і то-варства. В нашом товаристві стої-мо ми всі старі, а де наші діти? Наш Союз платить добру нагороду за по-ного члена, тому всі старайтесь при-єднати в цім місяці хоч по одному порому членові. Цим зробимо вели-ке діло. П. Слівінський, секр.

ВІДДІЛ 66, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збо-ри в п'ятницю, 9 травня, в 8:15 веч., при 23 і Браун вул. Проситись всіх прийти. Довгуючі нехай не ви-

рівають свої залежності. Ю. Захарчук, секр.

ВІДДІЛ 69, ОБОРН, Н. Я. Збори в неділю, 11 травня, в 2-й попол., в своїм власнім домі, при 273 Вест Джессі Стріт. Всі мають прийти на час, бо є багато справ, про котрі ми всі повинні знати. Щоб пізніше не було нарікань, що ми не знали про те, що робиться, і що зроблено згляду дому. В. Лепак, предс.; П. Шлевчик, касієр; В. Чеканський, секр.

ВІДДІЛ 90, ГЕМТРЕМК, МИШ. Збо-ри в неділю, 11 травня, в 10-й ран-но. Проситись всіх прийти на час. Довгуючі нехай вирівняють свої за-лежності не тому, що не довіряється членові, але тому, що в останній ча-сах були такі розколи, що в касі ма-ло грошей і не можна за нікого пла-тити. В нас є пару членів, що вже по пів року і більше не були на збо-рах, а за кілька місяців довгують. Отже всі старайтесь приходити на збори і платити свої вкладки регу-лярно. Нлоб пізніше не було нарі-кання. І. Стрільбицький, рек. секр.

ВІДДІЛ 100, ПАСЕРК, Н. ДЖ. Місяч-ні і передконвенційні збори в не-ділю, 11 травня, в 2-й попол., в У. Н. Домі, 237 Гол Евіно. Проситись всіх прийти на час, бо є важні спра-ви до полагодження. Довгуючі по-винні вирівняти свої залежності по-ухвалі рішних зборів, бо в протинім разі уряд поступить по ухвалі. Е. Селчій, фін. секр.

ВІДДІЛ 157, ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Збо-ри в неділю, 11 травня, в 2-й по-пол. Проситись всіх прийти на час і заплатити свої вкладки. Довгуючі: вирівняйте свої залежності. Рішож маємо обговорити важні справи, то-му ваша присутність кончна. І. Лукашеченч, секр.

ВІДДІЛ 183, КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Збо-ри в неділю, 11 травня, в 7-й веч., в церковній галі. Проситись всіх чле-нів прийти на час. Л. Лукашеченч, секр.

ВІДДІЛ 191, НЮАРК, Н. ДЖ. Збори в четвер, 15-го травня, в голній 7:30 вечером, при 59 Бікон Стріт. Проситись всіх прийти і заплатити вкладки до Союзу, бо ірощі мусимо наслати перед конвенцією, щоб ніхто не був суспендований. М. Мельник, секр.

ВІДДІЛ 215, РОЧЕСТЕР, Н. Я. Збо-ри в суботу, 10 травня, при 831 Джор-зеф Евіно. Проситись всіх прийти. Н. Дорофей, секр.

ВІДДІЛ 219, ПАЛМЕРТОН, ПА. Збо-ри в суботу, 10 травня, в 7:30 веч., в галі, де все. Кожний член і член-киня повинні прийти, бо присутність всіх кончно потрібна. Н. Поцлуйко, секр.

ВІДДІЛ 228, МЕКІЗ РАКС, ПА. Збо-ри в неділю, 11 травня, в 1:30 по-пол., в У. Н. Домі. Проситись всіх прийти і принести на збори якусь добру думку (проект) на Десяту Го-ловну Конвенцію, щоб вишло на ко-ристь для нас всіх і нашої органі-зації. Довгуючі нехай хоч по трохи сплатують свої залежності, бо може прийти такий час, що знова треба буде за довгуючих платити, а ми цього не зможемо зробити. А. Суїнінський, фін. секр.

ASSEMBLY 233, LACKAWANNA, N. Y. Meeting will be held Wed-nesday, May 21st, 7:40 p. m., at 168 Steelawanna Ave. All members are requested to be present as there are important matters to be discussed. Pauline Knihinicki, secretary

ВІДДІЛ 240, Н. С., ПІТСБЕРГ, ПА. Збори в неділю, 11 травня, в 2-й

попол., там, де все. Проситись всіх прийти на час, бо є важні справи до полагодження. Представники залу-звіт з охружної конференції, яка від-булась 27-го квітня на Сант Сабі. П. Лесик, секр.

ASSEMBLY 256, PLAINSBORO, N. J. Meeting will be held Sunday, May 11. Business will be carried on as usual. John Stoyankevitch

ASSEMBLY 265, CHURCHVILLE, N. Y. Meeting will be held Satur- day, May 10th, 8:00 p. m., at the home of Mr. Andrew Kubarych. All members are requested to be pre- sent. Secretary

ASSEMBLY 289, DETROIT, MICH. Club Arks will hold its regular meeting Sunday, May 11th, at 1:00 p. m. sharp. There are many impor- ant matters to be discussed. All are urged to attend and pay up their back dues. Joseph Zacharyczuk, secretary

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК на Філадельфію й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
Cor. Franklin & Brown Sts., Philadelphia, Pa.
Tel.: Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПОЧУВАЄТЕСЬ ЗЛЕ — НЕ МАЄТЕ ЗАПАЛУ ДО ЖИТТЯ?

Болить вас голова — маєте газу в плуку? Скільки разів маєте запер кишків і терпите біль через газ, злий від-діл, нулоти під нестрасності, викине FEEN-A-MINT. Це розвільняюча жвачка, котра має добрий смак, по-радить вам на запер легко, а певно. Заживайте переконані — а рано почувайте покешу й ви знову бу-дете почуватись добре. Мільйони людей — молодих і старих, показу-ється на цій недорогій FEEN-A-MINT. Він допоможе й вашій родині. Купіть FEEN-A-MINT нині!

CHEST COLDS

For real, quick relief from distress of an aching chest cold and its cough- ing—rub on Musterole, a wonder- fully soothing "counter-irritant". Better than a mustard plaster to help break up painful local conges- tions! Made in 3 strengths.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ Й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Товариство Запорожська Січ за Морем, відділ 20-тий Українського Робітничого Союзу,

— влаштовує —

ЗАБАВУ

В СУБОТУ, ДНЯ 10-ГО ТРАВНЯ (МАЯ) 1941

В НАРОДНІМ ДОМІ,

3322 N. Lawrence Street, Philadelphia, Pa.

ПОЧАТОК РІВНО В 8-Й ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ

Товариство запрошує на цю забаву всі відділи У. Р. Союзу з Філадельфії й Кемден, як також всіх грома-дян і знайомих близьких і далеских. Запрошуємо всіх прийти і перебути вечір у гурті з знайомими, щоб ще більше познайомитись і провести весело час.

Комітет

By NICK NICHOLS

PETER PEN

